Forslag til nasjonale prøvar i engelsk 2025, for 5. trinn

Del 1- Utprøving september 2024

INSTITUTT FOR FRAMANDSPRÅK
C. GROCOTT, H.HELNESS OG C. SVENSSON
Mars 2025.

UNIVERSITETET I BERGEN

Innhaldsliste

GENERELT OM NASJONAL PRØVE I ENGELSK FOR 5. TRINN 3

Lesing og lytting i faget engelsk 3

Kva måler prøvane på 5. trinn 5

Nasjonal prøve i engelsk for 5. trinn og læreplanverket LK20/LK20S 6

Om teksttypar og tema i prøvane på 5. trinn 8

Om oppgåveformat 9

DEL 1 – UTPRØVING AV NP ENGELSK 5. TRINN HAUSTEN 2024 OG FORSLAG TIL PRØVAR 2025 11

1.1 Generell informasjon om utprøvinga til prøven i 2025 11

1.2 Forslag til prøvar 5. trinn 2025 14

1.3 DIF mellom gutar og jenter 25

1.4 Oversikt over enkeltoppgåver 5. trinn 27

DEL 2 – NASJONAL PRØVE I ENGELSK 5. TRINN 2025 32

2. Nasjonal prøve i engelsk 5. trinn høst 2025 – hovedresultat kohortprøven 32

2.1 Gjennomføring 2025 32

2.2 Analyser av kohortprøven NPENG05 2025 32

2.2.1 Overordnet resultat 33

2.2.2 Resultat på oppgavenivå 35

Oversikt over alle oppgavene 35

Løsningsprosent (p) og b-verdier 38

Diskriminering – a-verdi 38

Theta 39

2.3 Kjønn 41

2.4 NP engelsk for 5. trinn 2025 – oppsummering 43

Om rapporten

Del 1 av rapporten gjer greie for arbeidet før 2025-utgåva av Nasjonal prøve i engelsk for 5. trinn blir gjennomført: utprøving av oppgåver og forslag til endeleg prøve. (Del 2 blir skrive etter at prøvane er gjennomførte hausten 2025 og summerer opp resultata frå den reelle prøvegjennomføringa.)

Første del av denne delrapporten gir ein del generell informasjon om Nasjonal prøve i engelsk for 5. trinn (til dømes samanhengen mellom læreplan i engelsk og prøve, kva prøven måler, oppgåveformat og korleis oppgåvene i prøven blir kategorisert).

Sidan 2014 har det ved hjelp av dei nasjonale prøvane blitt undersøkt om ferdigheitene til elevane endrar seg over tid. Til og med 2021 har dette blitt gjort ved at eit utval elevar har tatt ein ankerprøve i engelsk, lesing og rekning, medan dei fleste har tatt hovudprøven som blir utprøvd og sett saman året før. Grunna nye læreplanar i 2020 og nytt konstrukt, starta trendmålingar på nytt i 2022, år null. Gjennomføringa i 2025 blir år tre.

Denne rapporten fokuserer på utprøving av oppgåver og forslag til Nasjonal prøve i engelsk for 5. trinn 2025. I samband med IRT-analysar er datamaterialet for alle oppgåvene som var med i 2024-gjennomføringa for 5. trinn lagt til grunn (kohort-, anker- og utprøvingsoppgåver).

GENERELT OM NASJONAL PRØVE I ENGELSK FOR 5. TRINN

Lesing og lytting i faget engelsk

LK20 byggjer på eit kommunikativt syn på språklæring. Omgrepet kommunikativ kompetanse blir definert som evna til både å bruke grammatiske reglar og forme setningar korrekt, men også å vite når det er passande å bruke språket på ein bestemt måte og til kven. Å kommunisere omfattar både det å motta og forstå språkleg informasjon, og det å produsere språk. Det blir ofte sagt at dei reseptive språkferdigheitene (lytte og lese) byggjer opp under dei produktive ferdigheitene (snakke og skrive). Språkleg resepsjon blir sett på som primært i forhold til språkproduksjon, som blir omtalt som sekundært. For å kunne snakke, må ein

kunne motta og tolke språkleg innputt (for eksempel ved å høyre), medan å skrive forutset det å kunne lese. Det betyr at for å utvikle språkkompetansen sin i engelsk, er det viktig å lytte til engelsk, lese engelsk og å bruke språket aktivt på ulike måtar og i ulike samanheng munnleg og skriftleg. Dette blir også understreka i kompetansemåla i engelskfaget som lister opp kva elevane bør/kan arbeide med og i kjerneelementet kommunikasjon. I tillegg framhevar Utdanningsdirektoratet sin definisjon av grunnleggande ferdigheiter at språkkompetanse består av ulike språklege element, både det å kunne lese, lytte, snakke og skrive. For at elevane skal utvikle den kommunikative kompetansen sin i engelsk, er det viktig at dei får høve til å bruke språket på mange forskjellige måtar i meiningsfulle situasjonar. Det same blir understreka i LK20, under **Fagets relevans og sentrale verdiar**, der engelskfaget blir omtalt på denne måten: «Engelsk er et sentralt fag for kulturforståelse, kommunikasjon, danning og identitetsutvikling. Faget skal gi elevene et grunnlag for å kommunisere med andre lokalt og globalt, uavhengig av kulturell og språklig bakgrunn.»

Engelsk er ikkje ein del av dei grunnleggande ferdigheitene, slik desse er definert i LK20. Derfor skil prøvane i engelsk seg frå dei andre nasjonale prøvane ved at dei tar utgangspunkt i det overordna kompetanseomgrepet, grunnleggande ferdigheiter og dei kompetansemåla som er relevante for lytting og lesing i faget engelsk.

I teksten om grunnleggande ferdigheiter i engelsk i LK20 under **Å kunne lese** står det følgande: «Det innebærer å lese og finne informasjon i sammensatte tekster med konkurrerende budskap og å bruke lesestrategier til å forstå eksplisitt og implisitt informasjon. Utviklingen av leseferdigheter i engelsk går fra å eksperimentere med språklyder, stavemønstre og stavelser til å lese varierte og komplekse tekster med flyt og forståelse og i stadig større grad kunne reflektere over og vurdere ulike typer tekster kritisk.»

I teksten om grunnleggande ferdigheiter i engelsk i LK20 under **Muntlige ferdigheter** står det følgande: «Muntlige ferdigheter i engelsk er å skape mening gjennom å lytte, tale og samtale.»

Kva måler prøvane på 5. trinn

Nasjonale prøvar i engelsk skal måle i kva grad elevane sine ferdigheiter i engelsk er i samsvar med kompetansemåla i læreplanen for engelsk, knytt til lese- og lytteforståing, ord og uttrykk, og reglar for rettskriving, ordbøying og setningsstruktur.

På 5. trinn betyr dette mellom anna å:

- finne informasjon/forstå detaljar i ulike tilpassa tekstar
- forstå enkeltord og hovudinnhald i ulike tilpassa tekstar
- forstå vanlege ord og uttrykk knytt til behov, følelsar, daglegliv og interesser
- forstå tydinga av ord og uttrykk ut frå samanhengen dei er brukt i
- å forstå samanhengen i ein tekst
- følge enkle reglar for rettskriving og setningsstruktur

Desse aspekta blir testa på ulike måtar (format) og i ulike kombinasjonar, og ikkje som separate ferdigheiter. For eksempel må ein kunne forstå ord og omgrep for å kunne finne informasjon eller forstå hovudinnhaldet i ein tekst. Ferdigheitene kan ikkje sjåast isolert.

Konstruktet for prøvane omfattar to hovuddimensjonar: 1) Nivået i teksten elevane må prosessere på for å løyse oppgåva og 2) Føremålet lesinga og lyttinga har (operasjonane oppgåva krev).

Prosesseringsnivå: Eleven kan finne svaret på ei einskild oppgåve enten i eit ord/uttrykk, ei setning eller ved å kople informasjon frå ulike delar av teksten.

Føremålet lesinga og lyttinga har: Ei oppgåve kan krevje at eleven kan finne informasjon eller forstå detaljar, forstå hovudinnhald, tolke informasjon (trekke slutningar), forstå samanheng i tekstar og oppfatte og bruke ord, stavemønster og grammatiske mønster.

Oppgåvene i prøven er utforma for å dekke alle desse aspekta. Det er likevel viktig å vere klar over at i mange tilfelle blir fleire ferdigheiter målt samtidig. I korte tekstar for dei yngste vil det til dømes ofte vere vanskeleg å skilje mellom å forstå hovudinnhald og detaljar. I slike tilfelle er det viktig å forstå detaljane (orda) for å forstå hovudinnhaldet.

Nasjonal prøve i engelsk for 5. trinn og læreplanverket LK20/LK20S

Nasjonale prøvar i engelsk måler reseptive ferdigheiter og under referer vi til nokre viktige punkt i konstruktet:

I nasjonal prøve i engelsk blir delferdigheita **lytting** testa under **Munnlege ferdigheiter**, samt den grunnleggande ferdigheita **å kunne lese** i engelskfaget. Om **Munnlege ferdigheiter** seier LK20 at dette handlar om å «skape mening gjennom å lytte, tale og samtale». Lytting dannar grunnlaget for alle andre munnlege ferdigheiter i engelsk. I LK20 blir det sagt at ferdigheita **å kunne lese** inneber forståing og refleksjon, finne informasjon og å bruke lesestrategiar til å forstå eksplisitt og implisitt informasjon. Ferdigheita **å kunne skrive** blir ikkje testa direkte i nasjonal prøve, men lesing dannar grunnlaget også for denne ferdigheita. Dei fleste kompetansemåla i LK20 inneheld fleire av dei grunnleggande ferdigheitene samtidig.

Kjerneelementa står sentralt i nasjonal prøve i engelsk. Kjerneelementet ***Kommunikasjon*** omfattar ifylgje LK20 mellom anna «å skape mening med språk» og å «ta i bruk enkle strategier for å kommunisere muntlig og skriftlig i forskjellige situasjoner». Under blir nokre kompetansemål som er knytt til dette kjerneelementet beskrive, og samanhengen mellom desse og nasjonal prøve i engelsk.

Etter 4. trinn:

- **bruke digitale ressursar til å utforske språket og samhandle med andre**

Dette kompetansemålet er ikkje målbart på ein skala, men prøven, saman med eksempelprøven og tidlegare prøvar utgjer i seg sjølv ein digital ressurs.

- **bruke nokre vanlege småord, høflegheitsuttrykk og enkle frasar og setningar for å få hjelp til å forstå og bli forstått**
- **delta i samtalar om eigne og andre sine behov, følelsar, daglegliv og interesser og bruke samtalereglar**
- **skrive enkle tekstar som uttrykker tankar og meiningar**
- **samtale om nokre sider ved ulike levemåtar, tradisjonar og skikkar i den engelskspråklege verda og i Noreg**

Desse kompetansemåla blir ikkje testa direkte i prøven, fordi dei omfattar dei produktive ferdigheitene. Sidan dei reseptive (lese, lytte) kjem før dei produktive (skrive, snakke), er dei

likevel svært relevante. Prøven testar elevane si forståing av slike ord, uttrykk, frasar, setningar, samtalar og tekstar som blir beskrive her.

Kjerneelementet ***Språklæring*** blir mellom anna omtalt slik i LK20: «Kunnskap om hvordan språklyder, ordforråd, og ord-, setningsstrukturer og tekststrukturer brukes, gir elevene valg og muligheter i kommunikasjon og samhandling.» Under blir nokre kompetansemål knytt til dette kjerneelementet beskrive, og samanhengen mellom desse og nasjonal prøve i engelsk.

Etter 4. trinn:

- **lytte til og forstå ord og uttrykk i tilpassa tekstar**

Dette blir testa direkte gjennom ulike oppgåver i lyttedelen.

- **lese og forstå tekstar med lydrette ord og kjente og ukjente ordbilde**

Dette blir testa direkte gjennom ulike oppgåver i lesedelen.

- **følge enkle reglar for rettskriving og setningsstruktur**

Dette blir testa direkte gjennom ulike innfyllingsoppgåver.

Om kjerneelementet ***Møte med engelskspråklige tekster*** seier LK20 «Språklæringen skjer i møte med engelskspråklige tekster», «Tekstbegrepet brukes i vid forstand», og «Gjennom å reflektere over, tolke og kritisk vurdere ulike typer engelskspråklige tekster skal elevene tilegne seg språk og kunnskap om kultur og samfunn.» Under blir nokre kompetansemål knytt til dette kjerneelementet beskrive, og samanhengen mellom desse og nasjonal prøve i engelsk.

Etter 4. trinn:

- **lese og forstå tydinga av kjente og ukjente ord, frasar og setningar ut frå samanhengen i sjølvvalte tekstar**

Nasjonale prøvar i engelsk kan ikkje innehalde sjølvvalte tekstar, men kompetansemålet er likevel relevant, sidan vi testar om elevar forstår tydinga av ord, frasar og setningar i tekstar som er tilpassa alderstrinnet.

- **lese og samtale om innhald i ulike typar tekstar, inkludert bildebøker**

I nasjonal prøve møter elevane mange ulike teksttypar, mange med bilde, både i lese- og

lyttedelen. Desse kan bli lest og brukt som utgangspunkt for samtalar også i undervegsvurderinga.

Under teksten om ***undervegsvurdering*** i LK20 står det slik: «Læreren skal gi veiledning om videre læring og tilpasse opplæringen slik at elevene kan bruke veiledningen for å utvikle leseferdigheter, skriveferdigheter og muntlige og digitale ferdigheter i faget.» Resultata frå nasjonal prøve og støtteressursar/PAS-prøvar dannar eit svært godt grunnlag for undervegsvurderinga av elevane sine grunnleggande ferdigheiter i faget innanfor dei reseptive ferdigheitene å lytte og å lese, som igjen dannar grunnlaget for dei produktive ferdigheitene å snakke og å skrive.

Oppgåvene og tekstane i nasjonale prøvar i engelsk kan med fordel brukast i oppfølgingsarbeidet og generelt i arbeidet med engelsk i klasserommet, med utgangspunkt i LK20.

Om teksttypar og tema i prøvane på 5. trinn

Elevane på 5. trinn blir presentert for setningar og tekstar av varierande lengd og kompleksitet og frå ulike kjelder i både lytting og lesing. Mange tekstar er korte, det vil seie at dei inneheld relativt få setningar. Nokre av dei korte oppgåvene inneheld bilde til støtte for lyttinga og lesinga. Andre tekstar er mellomlange og samansette, som i leseformatet *Multiple choice medium*, og éin tekst i lesedelen av prøven vil nok oppfattast som lang av elevane på 5. trinn. Den såkalla lange teksten finst i formatet *Who could say*. I lyttedelen er det tre lengre tekstar, i formata *Multiple choice long, Ordering* og *Matching*.

Elevar som har øvd på å lese og lytte til tekstar med ulikt fokus og brukt ulike lese- og lyttestrategiar, bør ha eit godt utgangspunkt for å svare på oppgåvene i dei nasjonale prøvane i engelsk. På same måte burde prøvane eigna seg godt i etterkant, for å øve på å lese og lytte til tekstar av ulik lengd og kompleksitet.

Tabell 8, som er ei oversikt over forslaget til prøven på 5. trinn, viser at teksttypane i lyttedelen er beskrivingar, monologar, dialogar, kunngjeringar, og enkle nyheitsmeldingar. Lesedelen inneheld beskrivingar, instruksjonar, forteljingar og faktatekstar. Dei fleste

tekstane i formata med bilde (*Click item* og *Click picture* i lyttedelen, og *Click picture* og *Click and drag* i lesedelen) beskriv personar, stader eller situasjonar.

Om oppgåveformat

Tabell 1a: Oppgåveformat i nasjonal prøve i engelsk for 5. trinn – lyttedelen

Format Lytting	Lukka /opent format	Kva skal eleven gjere?
Click item (CI)	Opent	Elevane blir presentert for eit større bilde. Først lyttar dei til instruksjonen *Listen to the recording. Look at the picture and click on the correct item, person, or animal. You can listen to the recording twice.* Deretter lyttar dei til ein tekst og basert på innhaldet i denne klikkar dei på riktig stad i bildet. Dette er eit opent oppgåveformat, i og med at elevane må finne ut sjølv kvar dei skal klikke. Dei kan ikkje få hjelp av alternative svarforslag.
Click picture (CP)	Lukka	Elevane blir presentert for fire bilde. Først lyttar dei til instruksjonen *Listen to the recording and click on the correct picture. You can listen to the recording twice.* Deretter lyttar dei til ein tekst og basert på innhaldet i denne klikkar dei på det biletet som passar til teksten.
Multiple choice short (MCS)	Lukka	Først lyttar elevane til instruksjonen *Listen to the recording. You can see the question on the screen while you listen. Click on the correct answer. You can listen to the recording twice.* Elevane lyttar deretter til ein kort tekst og eit spørsmål. Dette er ei fleirvalsoppgåve der elevane svarer ved å velje eitt av fire alternative svar.
Multiple choice long (MCL)	Lukka	Først lyttar elevane til instruksjonen *Listen to the recording. You can see the questions on the screen while you listen. Answer the three questions. You can listen to the recording twice.* Elevane lyttar deretter til ein litt lengre tekst. Til oppgåva høyrer tre spørsmål. Dette er fleirvalsoppgåver der elevane svarer ved å velje eitt av fire alternative svar i kvart av spørsmåla.
Ordering (OR)	Opent	Først lyttar elevane til instruksjonen *Listen to the recording. Click on the pictures and place them in the correct order. The first picture is given. You can move the pictures while you listen. You can listen to the recording twice.* Elevane ser fem bilde på venstre side av skjermen. Basert på innhaldet i teksten dei lyttar til,

		skal dei plassere bilda i riktig rekkefølge til høgre på skjermen. I tillegg er det eitt bilde øvst som allereie står fast.
Matching (MA)	Lukka	Først lyttar elevane til instruksjonen *Listen to the recording. Give your answer by clicking four of the boxes in the table*. *You can listen to the recording twice.* Elevane ser ein tabell på skjermen med fire stikkord i kolonneoverskrifter, og fire stikkord i radene i første kolonna nedover til venstre. Basert på innhaldet i teksten dei lyttar til, skal dei matche dei ulike stikkorda, ved å krysse av fire av avkryssingsboksane.

Tabell 1b: Oppgåveformat i nasjonal prøve i engelsk for 5. trinn - lesedelen

Format Lesing	**Lukka /opent format**	**Kva skal eleven gjere?**
Click picture (CP)	Lukka	Elevane blir presentert for ein skriftleg tekst og fire bilde. Dei skal klikke på bildet som passar til teksten.
Click and drag (C&D)	Opent	Elevane blir presentert for eit stort bilde og bilde av fire mindre ting utanfor det store bilde. I tillegg skal dei lese ein kort tekst som inneheld ein instruksjon. Oppgåva er å følgje instruksjonen og plassere ein av tinga på rett plass i det store bildet.
Gap filling (GF)	Lukka	Elevane blir presentert for ein kort tekst med tre luker. Kvar luke har fire alternative svar. Elevane skal klikke på eitt av alternativa i kvar luke.
Multiple choice short (MCS)	Lukka	Elevane blir presentert for ein kort tekst og eit spørsmål med fire alternative svar. Elevane skal klikke på eitt av alternativa.
Multiple choice medium (MCM)	Lukka	Elevane blir presentert for ein middels lang tekst og to spørsmål. Kvart spørsmål har fire alternative svar. Elevane skal klikke på eitt av alternativa for kvart spørsmål. Dette er ein multimodal tekst, som i tillegg til hovudteksten inneheld eit bilde, og t.d. ei lita ordliste og/eller faktaboks.
Who could say (WS)	Opent	Elevane blir presentert for ein litt lengre tekst, der fleire personar blir introdusert, og fem ytringar. Kvar ytring representerer ein av personane i teksten. Oppgåva er å finne ut kven ytringa representerer og klikke på namnet til denne personen.

Write word (WW)	Lukka	Elevane blir presentert for ein kort tekst med tre luker. Ein tabell viser fleire ord. Tre av orda passar i ei av lukene i tabellen. Elevane skal finne eit ord og skrive det inn i teksten.

Nasjonal prøve i engelsk måler reseptive ferdigheiter, og har to delar: ein lyttedel og ein lesedel. I lyttedelen kan elevane høyre sjølve tekstfilene maksimalt to gonger, og dei kan bruke 60 minutt til saman på dei to delane. Dersom ein elev høyrer alle lydfilene i lyttedelen to gonger (inkludert instruksjonane som går igjen i kvar oppgåve innanfor eit format), tar lyttedelen ca. 30 minutt.

Alle oppgåvene i Nasjonal prøve i engelsk blir skåra automatisk. På Udir.no ligg eksempeloppgåver og Nasjonale prøvar frå 2023 og 2024, slik at elevane kan gjere seg kjende med oppgåveformata på førehand.

DEL 1 – UTPRØVING AV NP ENGELSK 5. TRINN HAUSTEN 2024 OG FORSLAG TIL PRØVAR 2025

1.1 Generell informasjon om utprøvinga til prøven i 2025

I denne rapporten nemner vi tre typar oppgåver:

- Kohortoppgåver. Dette er oppgåvene som er inkludert i årets hovudprøve, NPENG 2024. Alle elevar tar desse oppgåvene.
- Ankeroppgåver. Dette er oppgåver som blir brukt i samband med trendmålingar. Ankeroppgåvene er dei same frå år til år, og ved hjelp av desse kan vi lenke data frå eitt år til eitt eller fleire andre år. Ankeroppgåvene vert ikkje publisert.
- Utprøvingsoppgåver. Dette er oppgåver som blir prøvd ut med tanke på den nasjonale prøven komande år, dvs. til kohortprøven.

Alle elevane tok alle kohortoppgåvene i hovudprøven/NPENG2024. I tillegg fekk kvar elev éi til fire ekstra oppgåver som anten var utprøvingsoppgåver til NPENG 2025 eller

ankeroppgåver (til trendmåling). Tal på ekstraoppgåver varierte i forhold til vanskegrad, kva oppgåveformat og teksttypar elevane vart tildelt oppgåver i. Dersom dei fekk tildelt ein lang, (anteke) vanskelegare tekst, fekk dei i utgangspunktet t.d. éi oppgåve, og dersom dei fekk korte, enklare oppgåver, fekk dei fleire. I eitt lengre format (*who could say*), fekk nokre elevar i 2024 likevel fleire oppgåver, med tanke på at vi ville prøve ut til nye ankeroppgåver også i dette formatet, frå 2025. Total arbeidsmengde for ekstraoppgåver skulle vere om lag det same for alle elevane. Elevane visste ikkje kva oppgåver som var «tilleggsoppgåver», og resultata frå utprøvingsoppgåvene vart heller ikkje rekna med i prøveresultatet totalt.

Det er fleire fordelar med å prøve ut nye oppgåver i samband med gjennomføringa av reelle prøvar. Utvalet som tek dei ekstra oppgåvene er representative for heile populasjonen (tilfeldig frå heile landet) og tidspunktet er det same som for reell gjennomføring. Dette tenkjer vi gjer resultata meir til å stole på.

Ein har tidlegare sett at oppgåvene vert lettare frå utprøving til reell gjennomføring, mest sannsynleg fordi elevane gjer ein større innsats i reell gjennomføring. Dette unngår ein når elevane får tilleggsoppgåver i sjølve NPENG-gjennomføringa.

I tillegg treng skulane heller ikkje å bruke ekstra tid på å vere med på utprøvingar av neste års prøve, og prøveutviklarane treng ikkje bruke tid på å kontakte skular rundt i landet og spørje om dei vil delta i utprøving. Tidlegare var det ein del skular som meldte at dei ofte vart trekt ut til å delta på utprøvingar for nasjonale prøvar (engelsk, lesing, rekning), og at det kunne opplevast belastande. Med dagens system vert utprøving av nye oppgåver svært mykje mindre tidkrevjande for både skulane, prøveutviklarane og Udir, samstundes som resultatet er meir til å stole på.

Analyse av data

Data frå utprøvinga hausten 2024 er blitt analysert i *R* med IRT-metoden ved NPENG-faggruppa ved UiB og Utdanningsdirektoratet. Det er brukt Item Response Theory (IRT)-kalibrering med ein 2PL IRT-modell og med Generalised partial credit model (GPCM-modell) for polytome oppgåver.

UiB har også brukt Excel til samansetning av oppgåvene som er valt ut til forslag til NPENG2025, 5. trinn.

Analysane er basert på at heile datamaterialet for 5. trinn vart analysert under eitt, det vil seie at data er frå analysar av alle oppgåvene samla som var med i gjennomføringa, totalt 175 oppgåver: 32 kohortoppgåver, 15 ankeroppgåver frå 2024 og 128 utprøvingsoppgåver. (Nokre av utprøvingsoppgåvene vart prøvd ut med tanke på å auke talet på ankeroppgåver i gjennomføringa i 2025, og det var difor nokre fleire utprøvingsoppgåver med i 2024 i forhold til i 2023.)

Tidspunkt for utprøving
September 2024

Utprøvingsdesign
Vi har brukt eit delvis lenka design. Alle elevar fekk 1 til 4 ekstra oppgåver (anker- og/eller utprøvingsoppgåver) under gjennomføring av NPENG 2024, 5. trinn.

Tal på utprøvingsoppgåver
128 oppgåver

Tal på elevar som deltok
Dei same elevane som tok kohortoppgåvene i engelsk 5. trinn i 2024 deltok i utprøvinga:
56 908 elevar totalt.

Prøvedesignet var sett opp med eit mål om at kvar utprøvings- og ankeroppgåve skulle svarast på av minimum 600 elevar. Oppgåvene som er foreslått til NPENG2025 5. trinn er svart på av frå 588 til 1958 elevar.

Samansetjing av 2025-prøven
I arbeidet med å setje saman eit forslag til prøve for 2025, måtte vi balansere følgjande faktorar: lytteoppgåver, leseoppgåver, oppgåveformat, oppgåver totalt, føremål, tekstlengd,

tema, løysingsprosent, eventuelle kjønnsforskjellar og diskriminering. Excel vart brukt til dette arbeidet.

1.2 Forslag til prøvar 5. trinn 2025

Vi har sett saman ein nasjonal prøve på 5. trinn med lese- og lytteoppgåver i engelsk, i Udir sitt eksamens- og prøvesystem, EPS.

Prøven i 2025 vil innehalde stort sett dei same oppgåveformata og tal på oppgåver per format, som i 2024-prøven.

Tabell 2 viser tal på oppgåver per format i prøvane for 5. trinn.

Tabell 2: Oppgåver per format foreslått for NP 2025, 5. trinn

Format	Forslag til Nasjonal prøve 2025 5. trinn
Lytting: *Click item*	3 oppgåver
Lytting: *Click picture*	2 oppgåver
Lytting: *Multiple choice short*	7 oppgåver
Lytting: *Multiple choice long*	1 (3) oppgåve*
Lytting: *Ordering*	1 (3) oppgåve*
Lytting: *Matching*	1 (4) oppgåve*
Lesing: *Click picture*	2 oppgåver
Lesing: *Click and drag*	2 oppgåver
Lesing: *Gap filling*	1 (3) oppgåve*

Lesing: *Multiple choice short*	4 oppgåver
Lesing: *Multiple choice medium*	2 (4) oppgåver *
Lesing: *Who could say*	5 oppgåver
Lesing: *Write words*	1 (3) oppgåve*
Tal på oppgåver totalt	**32 oppgåver (45)**

* Desse oppgåvene er polytome, det vil seie at eleven må gi fleire svar for å svare fullstendig på oppgåva. Dersom vi tar *Gap filling*-oppgåva som eit døme, så møter elevane der ein kort tekst med tre luker. Via ein nedtrekksmeny må eleven velje eitt av fire alternativ for kvar av dei tre lukene.

Dei aller fleste oppgåveformata har oppgåver som blir skåra dikotomt (0/1). Elevane gir eitt svar på desse oppgåvene. I nokre av oppgåvene kan elevane gi fleire svar og oppnå fleire poeng under utprøvinga; i polytome oppgåver. Maksimum poengsum frå utprøvinga er representert i parentesane i tabellane 2 til 6.

Tabell 3 nedanfor gir ei oversikt over vanskegrad (*b*-verdiar), løysingsprosent (*p*-verdiar) og diskrimineringsindeks (*a*-verdiar) i forslag til 2025-prøven for 5. trinn, med estimat frå *R* og Excel.

b-verdi viser til vanskegraden oppgåvene har (minusverdiar viser til lette oppgåver, og plussverdiar til vanskelege).

p-verdi viser til løysingsprosent på oppgåvene, altså proporsjon rette svar. Verdien 0,51 viser t.d. at 51 prosent av elevane svarte riktig på oppgåvene under utprøving.

a-verdi (diskriminering) viser til kor godt oppgåva skil mellom elevar som presterer godt og dårleg. *a*-verdien bør vere over 0,8.

Tabell 3: Gjennomsnittleg løysingsprosent, vanskegrad og diskriminering, samla for forslag til NP 5. trinn 2025

	Nasjonal prøve 5. trinn
Tal på oppgåver	32 (45)
Gjennomsnittleg *p*-verdi	0,51
Gjennomsnittleg *b*-verdi	-0,053
Gjennomsnittleg *a*-verdi	1,419

b- og *p*-verdien i tabellane 3 og 4 er gjennomsnittet for alle oppgåvene i prøven, inkludert snittet for polytome. For polytome oppgåver betyr det at t.d. *b*1, *b*2, *b*3 og *b*4 er lagt saman og deretter delt på tal på poeng. Dette snittet er utgangspunkt for det totale snittet i verdien ovanfor.

Dersom vi deler prøven inn i lytte- og leseoppgåver, får vi fylgjande tal:

Tabell 4: gjennomsnittleg diskriminering, løysingsprosent, og vanskegrad, lytting og lesing kvar for seg – forslag til NP2025 5. trinn

	Lytting	Lesing
Tal på oppgåver	15 (22)	17 (23)
Gjennomsnittleg *a*-verdi	1,332	1,496
Gjennomsnittleg *p*-verdi	0,525	0,497
Gjennomsnittleg *b*-verdi	-0,098	-0,013

Prøven måler reseptive ferdigheiter. Vi ser i tabell 4 at lytteoppgåvene i gjennomsnitt er noko lettare enn leseoppgåvene – gjennomsnittleg *p*-verdi for lytting er 0,525 mot 0,497 i lesing, men forskjellane er ikkje store. Den samla *p*-verdien for alle oppgåvene, for reseptive ferdigheiter, er som vi ser i tabell 3 ovanfor 0,51.

Tabell 5 og 6 nedanfor viser data frå kohort- og ankeroppgåvene samla. Det er likevel viktig å hugse at elevane får ulike ekstra oppgåver, 1 – 4 i tillegg til kohortoppgåvene (anker- og/eller utprøvingsoppgåver), dvs. at ingen elevar får alle desse oppgåvene.

Tabell 5: Gjennomsnittleg vanskegrad og diskriminering, forslag til NP 5. trinn 2025 inkludert ankeroppgåver

	Nasjonal prøve 5. trinn (kohort og anker)
Tal på oppgåver	55 (75)
Gjennomsnittleg *p*-verdi	0,512
Gjennomsnittleg *b*-verdi	-0,062
Gjennomsnittleg *a*-verdi	1,408

b- og *p*-verdien i tabell 5 og 6 er gjennomsnittet for alle oppgåvene i prøven (kohort- og ankeroppgåver), inkludert snittet for polytome, på same måte som i tabell 3 og 4.

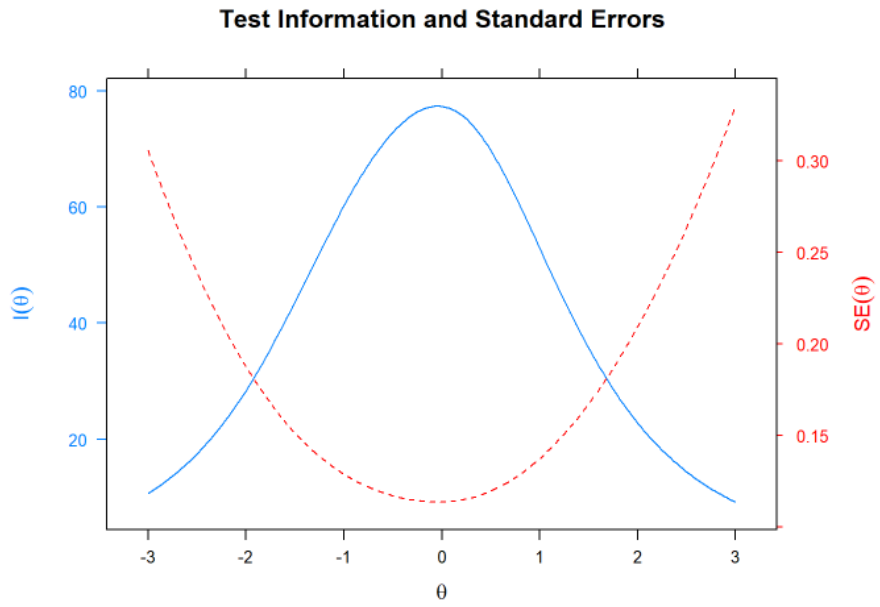
Dersom vi deler prøven som inkluderer både kohort- og ankeroppgåver inn i lytte- og leseoppgåver, får vi fylgjande tal:

Tabell 6: Gjennomsnittleg diskriminering, løysingsprosent, og vanskegrad, lytting og lesing kvar for seg – forslag til NP2025 – 5. trinn, inkludert ankeroppgåver

	Lytting (kohort og anker)	Lesing (kohort og anker)
Tal på oppgåver	25 (34)	30 (41)
Gjennomsnittleg *a*-verdi	1,309	1,491
Gjennomsnittleg *p*-verdi	0,537	0,491
Gjennomsnittleg *b*-verdi	-0,160	0,019

Datagrunnlaget for figur 1 under er frå alle oppgåvene analysert samla. Figuren viser testinformasjonsfunksjon (TIF) i blå farge, og betinga målefeil (CSEM) i stipla rød line. Vi ser i figuren at prøven gir mest informasjon i området rundt 0 (litt under).

Figur 1: Testinformasjon og målefeil

Polytome oppgåver

I forslaget til hovudprøven for 5. trinn finst i utgangspunktet sju polytome oppgåver, der elevane svarar på fleire oppgåver og får ein samleskår for kvar av desse oppgåvene. Tabell 7

under gir ei oversikt over *a*- og *b*-verdiar for dei polytome oppgåvene under utprøving.

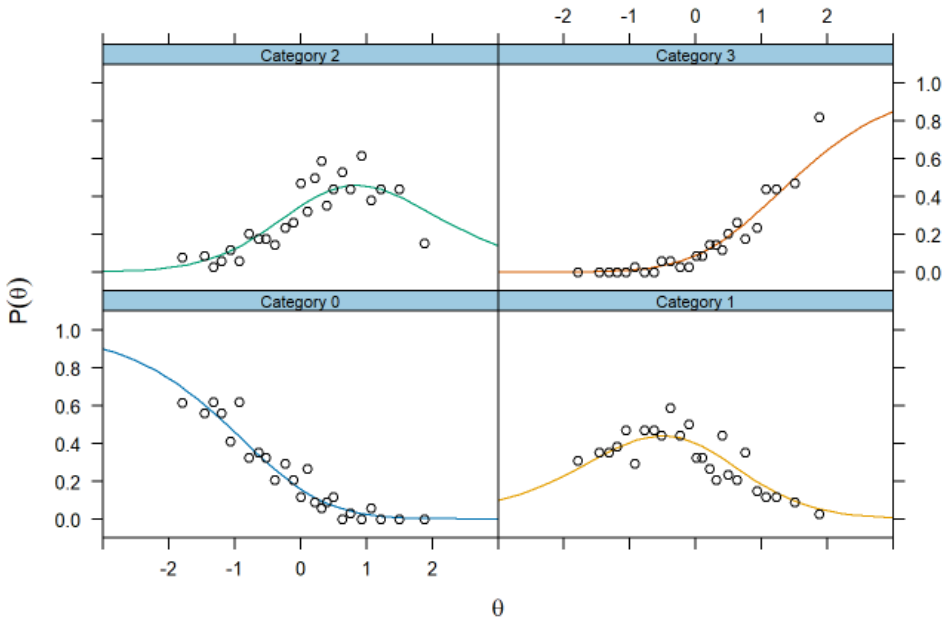
Tabell 7: Fordeling av *a*- og *b*-verdiar for polytome oppgåver etter utprøving

Oppgåver	*a*-verdi	*b*-verdi Eitt rett svar	*b*-verdi To rette svar	*b*-verdi Tre rette svar	*b*-verdi Fire rette svar
***Lytting*: Multiple choice long – make a difference**	1,048	-0,88	0,126	1,29	
***Lytting:* Ordering – SportsDay**	0,612	1,564	4,167	-2,812	
***Lytting*: Matching – schedule change**	0,86	-1,754	-0,533	0,263	1.225
***Lesing:* Gap filling – water**	1.085	-1,629	-0,58	0,247	
***Lesing*: MC medium – animal groups**	1,196	-0,752	0,514		
***Lesing*: MC medium – viking leisure1**	1,102	-0,736	0,826		
***Lesing*: Write words – gardening**	1,178	-0,876	-0,383	0,394	

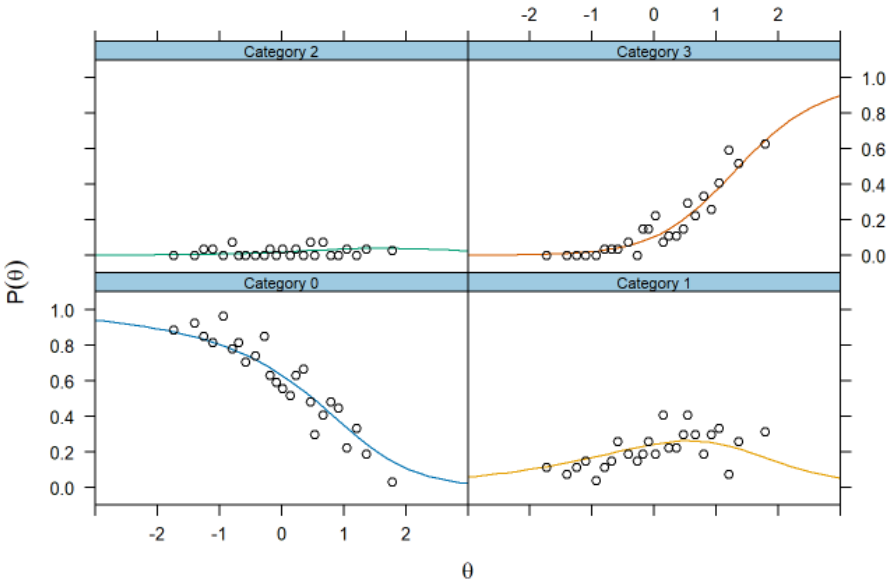
Figur 2 til 8 nedanfor viser IRT-bilde (*Item fit* eller elementtilpasning) av dei polytome oppgåvene, med informasjonskurve, responsfunksjon og empiriske plot. Figurane viser polytome oppgåver der elevane kan få t.d. opptil fire poeng (0, 1, 2, 3 eller 4 poeng.)

I t.d. figur 2 under representerer X-aksen elevane sitt ferdigheitsnivå (theta), og Y-aksen sannsynet for å fylgje kvar av kurvene si responsfunksjon. Dei heil-lina kurvene viser sannsynet for at ein elev med ein gitt theta avgir korresponderande svarmønster for dei fire kategoriane. Category 0 gir null poeng, Category 1 gir eitt poeng, Category 2 gir to poeng og Category 3 gir tre poeng. Linene indikerer kvar oppgåva gir mest informasjon. Dei empiriske plotta (prikkane) i figuren viser faktisk fordeling av svara samanlikna med den predikerte fordelinga frå IRT.

Figur 2: *Lytting*: Multiple choice long – make a difference

Figur 3: *Lytting*: Ordering – SportsDay

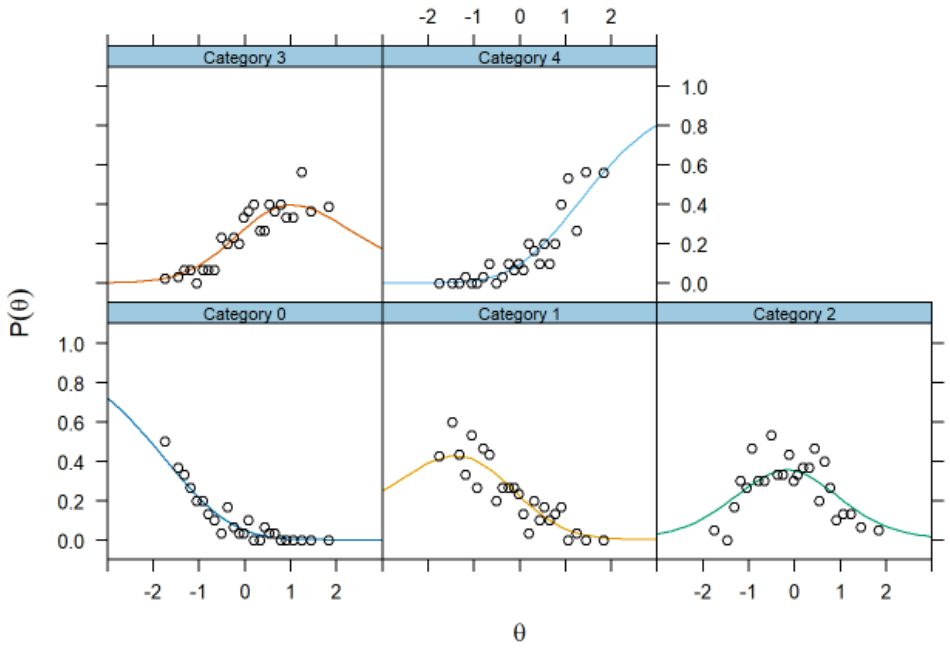

Diskrimineringsverdien til oppgåvene skal i utgangspunktet vere over 0,8. Det kan likevel vere slik i enkelte tilfelle at IRT-analyser fungerer betre på dikotome oppgåver enn for polytome, m.a. fordi det i polytome oppgåver er fleire parameter å estimere for kvar oppgåve. Sidan polytome oppgåver gir fleire svaralternativ, er data meir komplekse og varierte. I oppgåva i Figur 3, er *a*-verdien 0,612, og altså noko under det som er ynskjeleg. Vi ser i

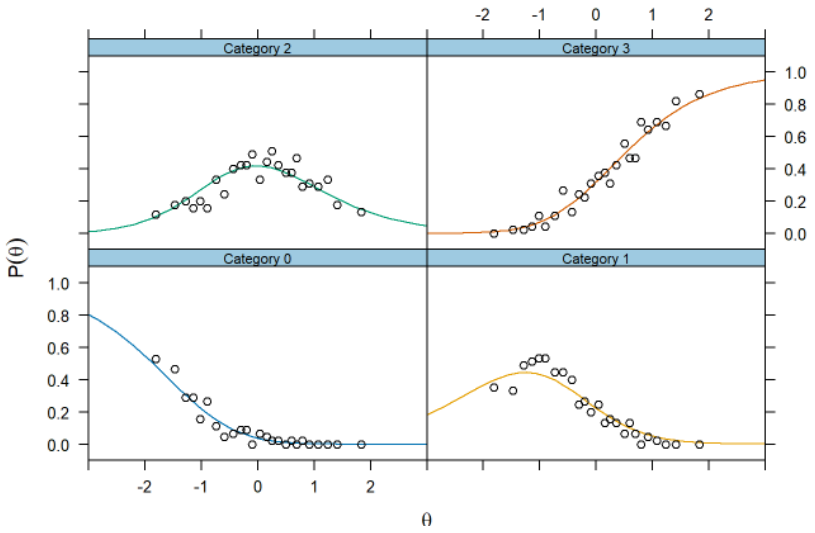
figuren (og i tabell 7 ovanfor) at det vanskeleg å få to poeng, men lett å få tre poeng i denne oppgåva. Dette er fordi det i denne oppgåvetypen er ein intern avhengigheit. I oppgåva skal elevane plassere bilde i riktig rekkefølge i forhold til innhaldet dei høyrer i ein lengre lyttetekst. Når dei har plassert dei første bilda riktig, vil det siste bildet gi seg sjølv. Det kan difor sjå ut som det er lettare å få tre poeng enn to.

Vi har også tidlegare sett at denne oppgåvetypen oppfører seg ulikt andre oppgåver i analysar. Det er likevel viktig å inkludere denne då oppgåva måler at elevane kan forstå samanhengen i ein tekst, i samsvar med konstruktet til nasjonale prøver i engelsk. Det gir vidare eit signal til skular og elevar om at dette er viktig kompetanse, og noko dei kan jobbe med i klasserommet.

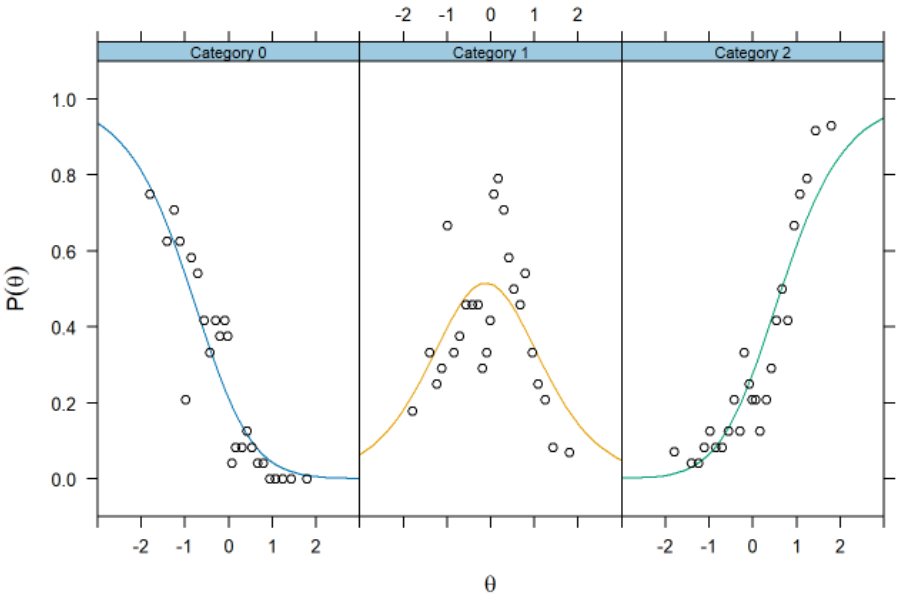
Figur 4: *Lytting*: Matching – schedule change

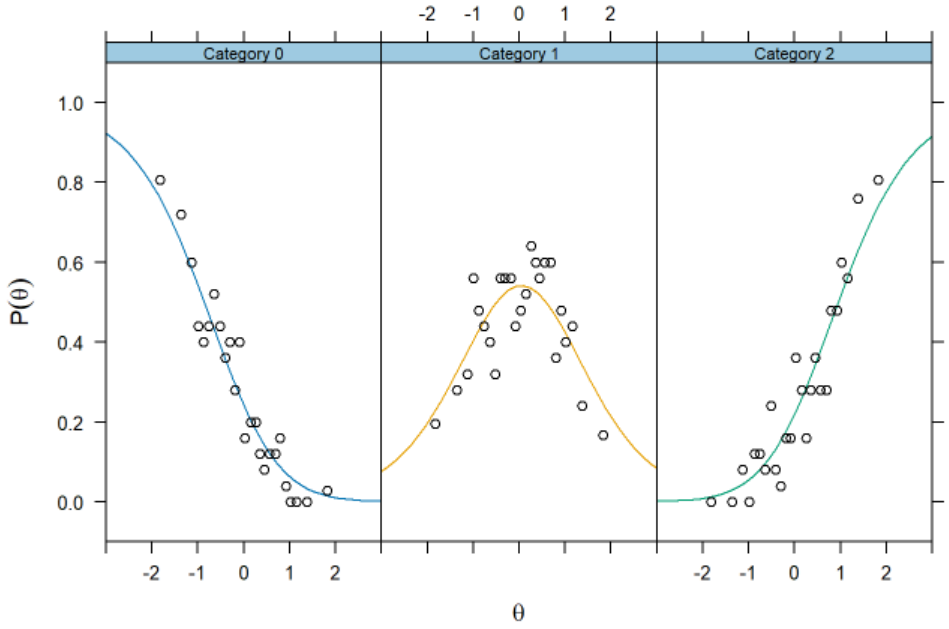
Figur 5: *Lesing*: Gap filling – water

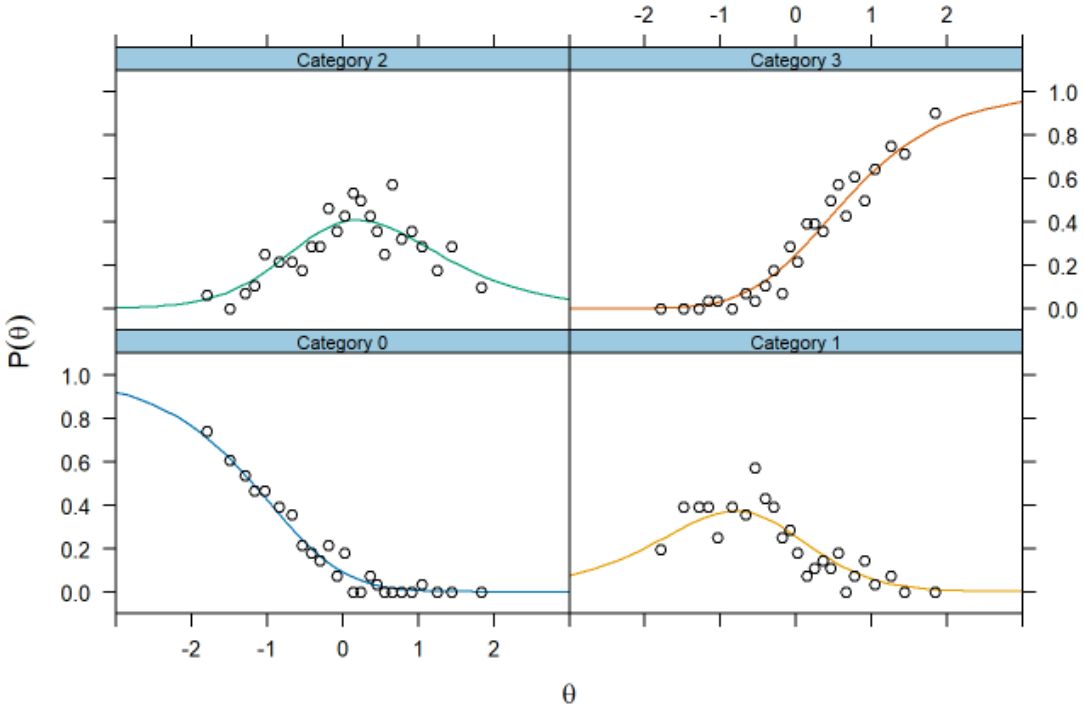
Figur 6: *Lesing:* MC medium – animal groups

Figur 7: *Lesing*: MC medium – viking leisure1

Figur 8: *Lesing*: Write words – gardening

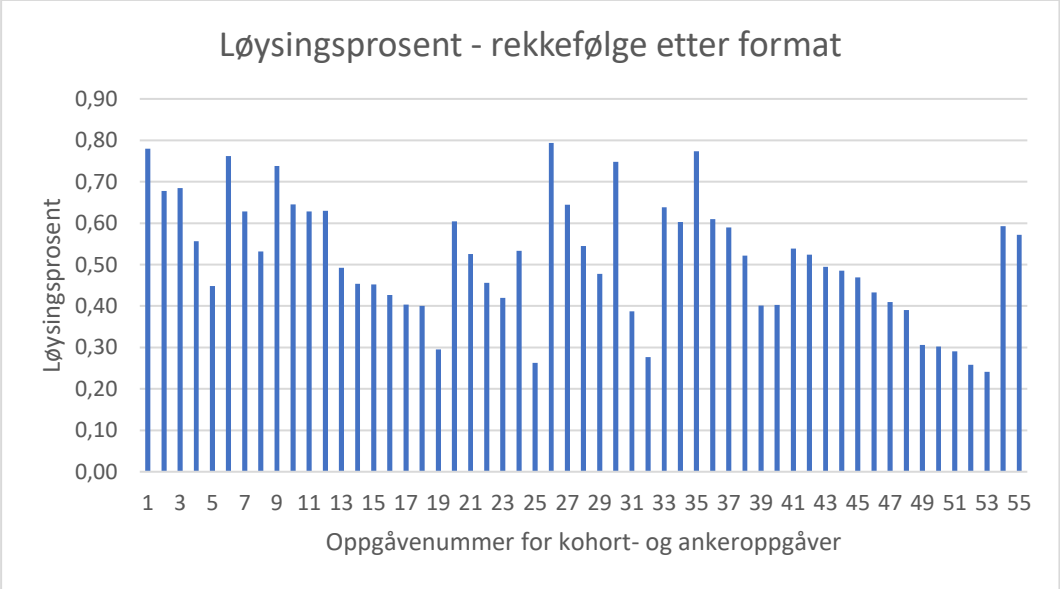

Løysingsprosent

Figur 9 under viser løysingprosentane for dei ulike oppgåvene i prøven, alle kohort- og ankeroppgåver. Prøvesettet inkluderer som nemnt 23 ankeroppgåver (15 frå 2024 og forslag om 8 nye), men der alle elevar får alle kohortoppgåvene, kan kvar elev få maks fire ekstra oppgåver som nemnt tidlegare. Dette kan vere anker- og/eller utprøvingsoppgåver.

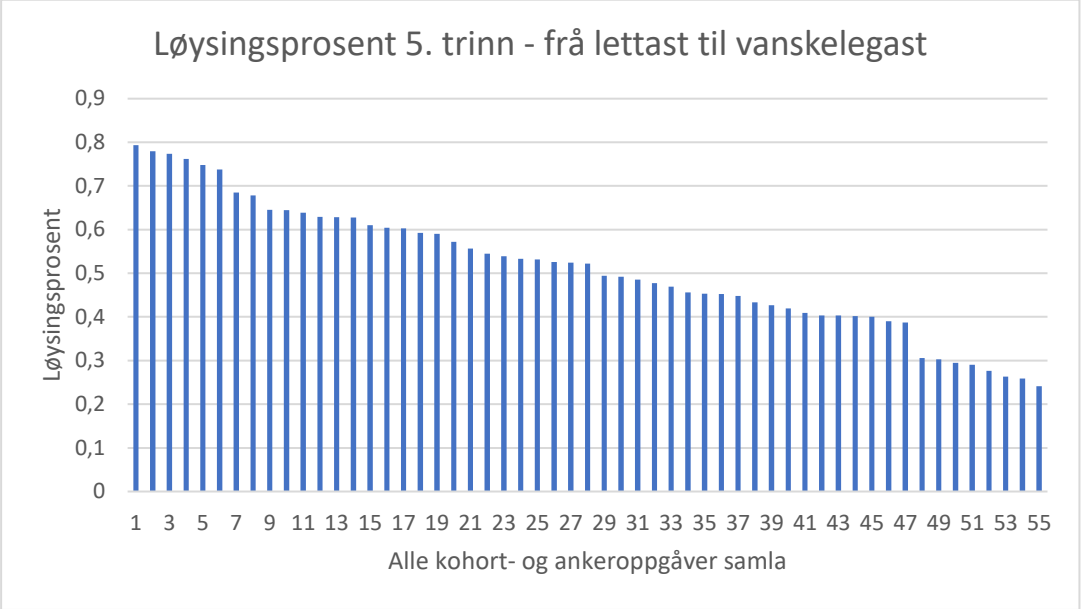
Det er ynskjeleg å inkludere oppgåver i prøven som varierer frå lette til vanskelege, slik at heile elevgruppa kan vise kva dei kan. Prøven inneheld fleire oppgåveformat, og alle oppgåver innanfor kvart format kjem etter kvarandre. Figuren viser korleis oppgåvene startar med lette i kvart format og deretter vert det i all hovudsak vanskelegare.

Figur 9: Løysingsprosent i forslag til NP2025 5. trinn

Figur 10 under viser løysingprosent på oppgåvene når desse er sortert frå høgast til lågast (og dette er ikkje same rekkefølge som i prøven). Vi ser i figuren at vanskegraden varierer frå den lettaste som 79 % av elevane har klart, til den vanskelegaste som 24 % har klart. I tillegg til det grafen nedanfor viser, er det t.d. fleire oppgåver i prøven der elevane kan få fleire poeng (polytome oppgåver). Grafen viser gjennomsnittskåre for desse. I to av dei polytome oppgåvene er det t.d. berre 16 % av elevane som har fått full skåre: i *make a difference* har 16 % av elevane fått tre poeng og i *schedule change* har også 16 % fått fire poeng (sjå tabell 8 sist i denne delen).

Figur 10: Løysingsprosent i forslag til NP2025 5. trinn - sortert

1.3 DIF mellom gutar og jenter

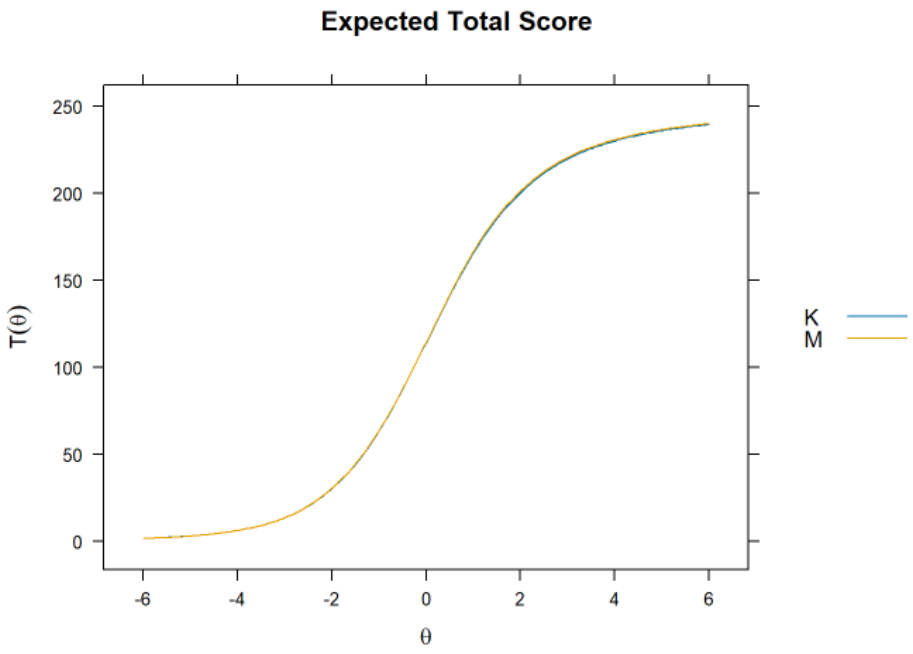
Det blei gjort ein DIF-analyse (*Differential Item Functioning*) i programmet *R* for å sjekke om det er DIF for kjønn i nokre av oppgåvene, dvs. om det er oppgåver i prøven som favoriserer anten gutar eller jenter. Dersom ei oppgåve viser forskjellar (DIF) basert på kjønn, betyr det at gutar og jenter med lik dyktigheit/underliggande ferdigheit (ability/theta) svarer på oppgåva systematisk forskjellig. Det kan tyde på at oppgåva favoriserer det eine kjønnet framfor det andre.

Ingen av oppgåvene foreslått for NPENG 2025 for 5. trinn inneheldt DIF for kjønn under utprøving.

Figur 11 og 12 under viser at det er liten forskjell mellom gutar og jenter for heile oppgåvesettet når det gjeld *Test characteristic curve* (TCC) og *Test information curve* (TIC).

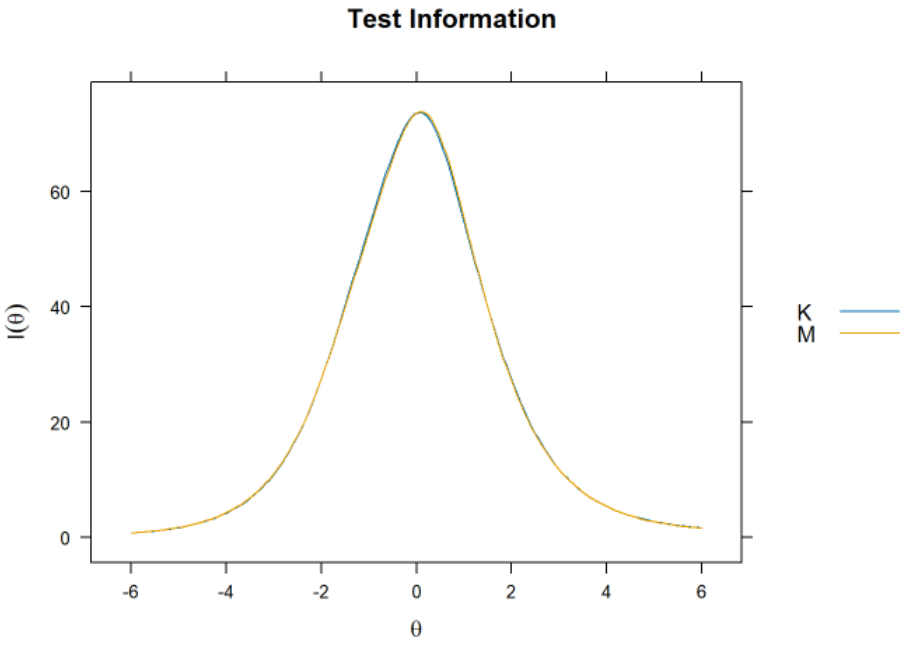
TCC i IRT-analysen viser samanhengen mellom ferdigheitsnivået (theta) til elevane og dei forventa poengsummane elevane vil få på prøven, for gutar og jenter.

Figur 11: TCC - gutar og jenter for heile oppgåvesettet

Figur 12 under viser *Test information curve* (TIC) mellom gutar og jenter for heile oppgåvesettet. Figuren skildrar kor mykje informasjon prøven gir om elevane sine ferdigheiter på dei ulike nivåa av ferdigheitsskalaen, for gutar og jenter.

Figur 12: TIC - gutar og jenter for heile oppgåvesettet

1.4 Oversikt over enkeltoppgåver 5. trinn

Tabell 8 under viser oversikt over alle oppgåvene som er foreslått til Nasjonal prøve i engelsk for 5. trinn 2025.

Tala i tabellen er frå *R*-analysar av alle oppgåvene analysert under eitt, frå gjennomføringa i 2024 for 5. trinn, totalt 175 oppgåver (kohort-, - anker og utprøvingsoppgåver).

Oppgåvenamna i tabellen er korta ned i forhold til namna i EPS (prøveadministrasjonssystemet til Udir). Rekkefølgje på oppgåvene kan bli endra i endeleg prøve.

LP i kolonna under står for Løysingsprosent.

Tabell 8: Forslag til Nasjonal prøve i engelsk 5. trinn 2025 – oppgåve for oppgåve

Format	Oppgåvenamn	Tal på elevar deltatt	*a*-verdi	*b*	*b*1	*b*2	*b*3	*b*4	Snitt b-verdi	% svar per poeng - poly	Maks skåre	LP	*p*-verdi gj.snitt, viss fleire poeng	Teksttype	Formål	Forståelses-nivå
Lytt-CI	LakeActivities1	1052	1.495	-1.188					-1.188		1	0.780	0.780	Beskriving	Finne informasjon / forstå detaljar	Setning(ar)
Lytt-CI	gift shop 3	1021	2.171	-0.65					-0.650		1	0.678	0.678	Beskriving (forteljing?)	Finne informasjon / forstå detaljar	Setning(ar)
Lytt-CI	Rooftop 3	1006	1.186	-0.209					-0.209		1	0.557	0.557	Beskriving	Finne informasjon / forstå detaljar	Setning(ar)
Lytt-CP	hamburgers1	985	1.677	-0.498					-0.498		1	0.628	0.628	Beskriving (forteljing?)	Finne informasjon / forstå detaljar	Setning(ar)
Lytt-CP	Walking the dog 2	996	1.054	-0.16					-0.160		1	0.532	0.532	Beskriving	Finne informasjon / forstå detaljar	Setning(ar)
Lytt-MCS	curious squirrel	692	2.298	-0.548					-0.548		1	0.646	0.646	Monolog / forteljing	Tolke og forstå	Tekstkopling
Lytt-MCS	front seat	675	1.293	-0.537					-0.537		1	0.630	0.630	Dialog	Forstå hovudinnhald	Tekstkopling
Lytt-MCS	seed-spitting contest	690	1.391	0.017					0.017		1	0.492	0.492	Monolog / beskriving	Forstå hovudinnhald	Tekstkopling
Lytt-MCS	race-old boys	652	1.422	0.166					0.166		1	0.454	0.454	Dialog	Tolke og forstå	Tekstkopling
Lytt-MCS	NewGloves	691	0.883	0.382					0.382		1	0.427	0.427	Monolog / beskriving	Forstå hovudinnhald	Tekstkopling
Lytt-MCS	school lunch	673	1.467	0.367					0.367		1	0.404	0.404	Kunngjering	Forstå hovudinnhald	Tekstkopling
Lytt-MCS	HeadmastersOffice	680	1.116	0.433					0.433		1	0.400	0.400	Monolog / beskriving	Forstå hovudinnhald	Tekstkopling
Lytt-MCL	make a difference	860	1.048		-0.88	0.126	1.29		0.179	0=24% 1=31% 2=29% 3=16%	3	1.368	0.456	Dialog / podcast	2 forstå detaljar / 1 forstå hovudinnhald	2 setning(ar) / 1 tekstkopling

Lytt-MA	schedule change	771	0.86		-1.754	-0.533	0.263	1.225	-0.200	0=11% 1=23% 2=26% 3=24% 4=16%	4	2.103	0.526	Monolog / kunngjering	Finne informasjon / forstå detaljar	Tekstkopling
Lytt-OR	SportsDay	691	0.612		1.564	4.167	-2.812		0.973	0=59% 1=21% 2=2% 3=18%	3	0.790	0.263	Monolog / kunngjering	Forstå samanheng	Tekstkopling
Les-CP	adventure book	1601	0.807	-0.822					-0.822		1	0.645	0.645	Beskriving	Finne informasjon / forstå detaljar	Setning(ar)
Les-CP	GirlBirdHouse2	1646	1.023	-0.216					-0.216		1	0.545	0.545	Instruksjon	Finne informasjon / forstå detaljar	Setning(ar)
Les-CD	landscape 2	1905	2.087	-0.958					-0.958		1	0.748	0.748	Beskriving	Finne informasjon / forstå detaljar	Tekstkopling
Les-CD	shopping centre entrance2	1958	1.609	0.858					0.858		1	0.277	0.277	Beskriving	Finne informasjon / forstå detaljar	Tekstkopling
Les-GF	water	1138	1.085		-1.629	-0.58	0.247		-0.654	0=10% 1=23% 2=31% 3=36%	3	1.916	0.639	Fakta	Bruke grammatiske strukturar	Setning(ar)
Les-MCS	KidSamaritan	637	1.73	-1.042					-1.042		1	0.774	0.774	Forteljing	Forstå hovudinnhald	Tekstkopling
Les-MCS	CallingFriends	588*	1.527	-0.417					-0.417		1	0.590	0.590	Forteljing	Forstå hovudinnhald	Tekstkopling
Les-MCS	laugh challenge	623	1.402	-0.07					-0.070		1	0.522	0.522	Instruksjon	Tolke og forstå	Tekstkopling
Les-MCS	Polar opposites	594*	0.808	0.622					0.622		1	0.402	0.402	Fakta	Forstå hovudinnhald	Tekstkopling
Les-MCM	animal groups	806	1.196		-0.752	0.514			-0.119	0=28% 1=40% 2=32%	2	1.048	0.524	Fakta	1 forstå detaljar / 1 forstå hovudinnhald	1 tekstkopling / 1 setning(ar)
Les-MCM	viking leisure1	825	1.102		-0.736	0.826			0.045	0=29% 1=44% 2=27%	2	0.989	0.495	Fakta	1 forstå detaljar / 1 tolke og forstå	1 tekstkopling / 1 setning(ar)
Les-WS	SummerCamp14	603	2.899	0.238					0.238		1	0.433	0.433	Forteljing	Tolke og forstå	Tekstkopling

Les-WS	SummerCamp12	626	2.041	0.323					0.323		1	0.390	0.390	Forteljing	Tolke og forstå	Tekstkopling
Les-WS	SummerCamp7	657	1.62	0.744					0.744		1	0.306	0.306	Forteljing	Tolke og forstå	Tekstkopling
Les-WS	SummerCamp11	633	1.719	0.733					0.733		1	0.303	0.303	Forteljing	Finne informasjon / forstå detaljar	Setning(ar)
Les-WS	SummerCamp6	651	1.595	0.803					0.803		1	0.291	0.291	Forteljing	Tolke og forstå	Tekstkopling
Les-WW	gardening	706	1.178		-0.876	-0.383	0.394		-0.288	0=19% 1=22% 2=28% 3=31%	3	1.716	0.572	Forteljing	Bruke grammatiske strukturar	Setning(ar)

*Prøvedesignet var sett opp med eit mål om at alle utprøvings- og ankeroppgåvene skulle bli svart på av minimum 600 elevar (med eit utgangspunkt i at ca. 58 500 elevar deltok). I gjennomføringa var det 56 908 elevar som deltok totalt. To oppgåver (sjå * i kolonna *Tal på elevar deltatt*) var likevel svart på av litt i underkant av 600 under gjennomføringa i 2024.

Prøvedesign

Eit elevkull består vanlegvis av ca. 60 000 elevar. Elevane på 5. trinn skal svare på oppgåver i 13 seksjonar som inneheld kohort-, anker- og utprøvingstoppgåver. Alle elevane svarar på alle kohortoppgåvene. I tillegg til kohortoppgåvene vert elevane tildelt éin tilfeldig underseksjon av 13 (med utprøvings- og ankeroppgåver) og i denne får kvar elev éi til fire ekstra oppgåver som anten er ankeroppgåver eller utprøvingsoppgåver. Dersom dei t.d. er tildelt ein seksjon med lengre tekstar eller vanskelege oppgåver, får elevane i denne seksjonen berre éi oppgåve kvar. Er dei tildelt ein seksjon med lettare oppgåver, kan dei få fleire. I oppsettet for prøven har vi tatt utgangspunkt i 58 500 elevar. Kvar av dei 13 ekstra seksjonane vert då tildelt 4500 tilfeldige elevar (1/13). Slik sikrar vi at alle utprøvings- og ankeroppgåver vert svart på av minimum 600 elevar. Vidare er alle utprøvings- og ankeroppgåver sterkt lenka gjennom at *alle* elevane tek dei same kohortoppgåvene.

Tabell 9: Eksempel på prøvedesign i EPS.

Introduction	Infoside	Alle elevar
	Infoside	Alle elevar
Section 1 – Click item		
Section 1.1 - Listening Click item	Kohortoppgåver	Alle elevar
Section 1.2 - Listening Click item	Ankeroppgåve	Min. 600 elevar per oppgåve
(Elevar som får tildelt denne seksjonen får t.d. tre tilfeldige oppgåver kvar)	Utprøvingsoppgåver 1 - 12	
Section 2 – Click picture		
Section 2.1 – Listening Click picture	Kohortoppgåver	Alle elevar
Section 2.2. – Listening Click picture	Ankeroppgåve	Min. 600 elevar per oppgåve
(Elevar som får tildelt denne seksjonen får t.d. tre tilfeldige oppgåver kvar)	Utprøvingsoppgåver 1 - 12	
Section 3 – 13 (andre format i prøven)	Same inndelingar som seksjon 1 og 2	

2. Nasjonal prøve i engelsk 5. trinn høst 2025 – hovedresultat kohortprøven

2.1 Gjennomføring 2025

Den nasjonale prøven i engelsk for 5. trinn 2025, NPENG05 2025, ble gjennomført i tidsrommet 1. september – 26. september 2025, i prøvegjennomføringssystemet EPS – Eksamens- og prøvesystemet.

Totalt var det 57 010 elever som tok Nasjonal prøve i engelsk for 5. trinn høsten 2025, 28683 gutter og 28327 jenter. Prøven omfattet 32 kohortoppgaver.

Som forklart i Del 1, blir utprøving av oppgaver gjennomført samtidig som de nasjonale prøvene ble gjennomført. Dette ble gjort på den måten at alle elevene svarte på alle oppgavene i den nasjonale prøven/kohortprøven (2024), og i tillegg fikk de mellom en og fire ekstra oppgaver, enten ankeroppgaver eller oppgaver som ble pilotert med tanke på prøven i 2025.

Ankeroppgaver er oppgaver som går igjen fra år til år, og som gjør det mulig å måle trend, eventuell endring i engelskkompetanse hos elevene, over tid. Mens svar på ankeroppgavene teller med i elevens endelige resultat, gjør ikke utprøvingsoppgavene det. Kohortoppgavene blir offentliggjort i ettertid. Dette gjelder ikke anker- og utprøvingsoppgavene.

I denne rapporten ser vi på resultat fra Nasjonal prøve i engelsk for 5. trinn, kohortprøven.

2.2 Analyser av kohortprøven NPENG05 2025

Vi har analysert data fra de nasjonale prøvene både ved hjelp av klassiske analyser i Excel og SPSS, og ved hjelp av IRT i analyseverktøyet R. Utdanningsdirektoratet har hjulpet oss med IRT-analyser (R). I de klassiske analysene vi har gjort, finner vi mål for reliabilitet, og vi kan

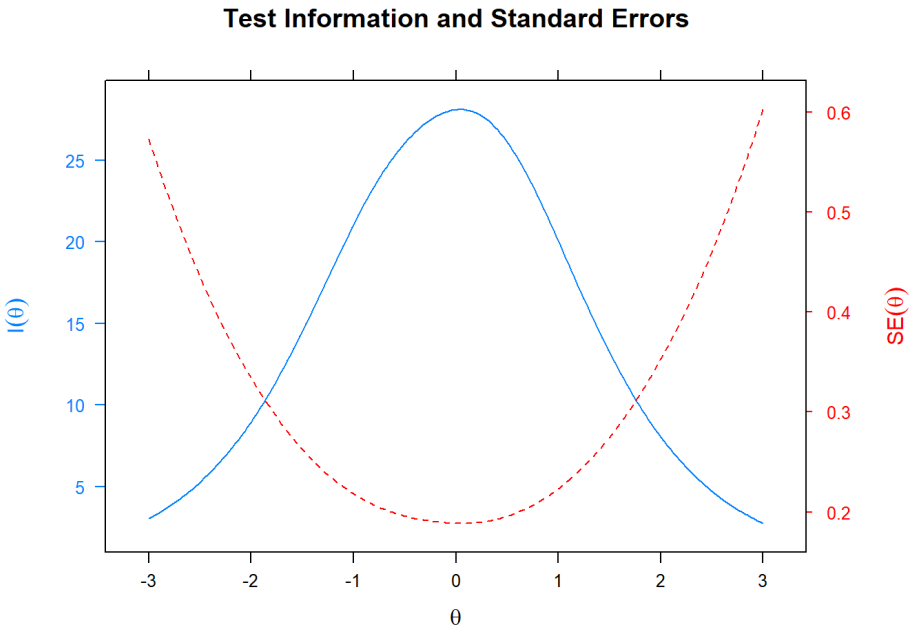
si noe om forskjeller mellom gutter og jenter ved hjelp av t-tester. IRT analysene gir oss mål på vanskegrad (*b*-verdier) og diskriminering (*a*-verdier). Løsningsprosent (*p*-verdier) finner vi både ved hjelp av klassiske analyser og IRT-analyser.

De aller fleste oppgaveformatene har oppgaver som blir skåret dikotomt (0/1). Tre av lytteformatene inneholder oppgaver som blir skåret polytomt (eleven svarer på flere deloppgaver og kan dermed få flere rette svar): *Multiple Choice Long*, *Ordering* og *Matching*. Tre av leseformatene inneholder oppgaver som blir skåret polytomt: *Gap filling, Multiple Choice Medium* og *Write word.* Hver av *Write word*-oppgavene, for eksempel, inneholder tre luker der eleven skal skrive inn ett ord i hver luke.

2.2.1 Overordnet resultat

Figur 13 viser testinformasjon og målesikkerhet (eller måleusikkerhet) for prøven. Den blå linjen er informasjonskurven, og viser hvor godt prøven måler på forskjellige deler av ferdighetsskalaen, og den røde linja viser måle(u)sikkerhet. Prøven gir mest sikker informasjon når theta (evnene/kompetansen til elevene) er i området -1 til +1. I dette området er det altså mest sikre målinger.

Figur 13. Testinformasjon og standard måle(u)sikkerhet 2025D

Tabell 10 viser statistikk for NPENG05 2025, nærmere bestemt antall oppgaver, mål på reliabilitet, gjennomsnittlige *p*-verdier og gjennomsnittlig klassisk mål på diskriminering (point biserial).

Tabell 10. Oppsummerende statistikk NPE5 2025

Antall elever	57010		**Standardavvik**	10,190
Antall oppgaver	32 (44)		**Reliabilitet**	0,911
Antall lytteoppgaver	15 (21)		**Gjennomsnittlig løsningsprosent (*p*)**	0,50
Antall leseoppgaver	17 (23)		**Gjennomsnittlig *b*-verdi (dikotome oppgaver)**	-0,020
Gjennomsnittlig skår	22,29		**Gjennomsnittlig *a*-verdi**	1,34

NPENG05 2025 er reliabel (0,911) og diskriminerer på en fornuftig måte mellom elevene (gjennomsnittlig *a*: 1,34). Prøven har en vanskegrad som er omtrent det vi sikter mot (gjennomsnittlig løsningsprosent (0,50) og *b*-verdi (-0,020). Prøven diskriminerer også godt mellom elever på ulike ferdighetsnivå, gjennomsnittlig *a*-verdi er 1,34. Det er vanlig å si at ved bruk av GPCM-metoden, bør diskrimineringsmålet på individuelle oppgaver helst være over 0,8. Det er bare én dikotom oppgave i NPENG05 2025 som har ein *a*-verdi under 0,8.

Tabell 11 fokuserer på lytting og lesing hver for seg og rapporterer mål for reliabilitet og gjennomsnittlige *p*-verdier.

Tabell 11. Oppsummerende statistikk NPE5 2025 lesing og lytting

NPE5	Reliabilitet lytting	Reliabilitet lesing	gjennomsnittlig *p*-verdi lytting	gjennomsnittlig *p*-verdi lesing
57010 elever	0,819	0,845	0,52	0,49

Tabell 11 viser at om vi ser på lytte- og leseoppgavene hver for seg, så er lesedelen mest reliabel med en reliabilitetskoeffesient på 0,845. Lyttedelen har en reliabilitetskoeffesient på 0,819. Reliabiliteten vil gå ned når antall oppgaver blir redusert. Tabell 11 viser også at lyttedelen er lettere enn lesedelen. Den gjennomsnittlige løsningsprosenten på lyttedelen er 0,52 mens han på lesedelen er 0,49.

Den gjennomsnittlige løsningsprosenten i forslaget til prøve etter pilotering i 2024 var 0,51 (se tabell 3). Denne prosenten er i den reelle prøven i 2025 0,5. Prøven har altså blitt cirka 0,01 prosentpoeng vanskeligere fra pilotering til prøve.

2.2.2 Resultat på oppgavenivå

Oversikt over alle oppgavene

Tabell 12 gir en oversikt over oppgaveformat, hva de ulike oppgavene måler, pluss psykometriske mål som karakteriserer oppgavene i kohortprøven: løsningsprosent, *b*-verdier og *a*-verdier.

Tabell 12. Løsningsprosent (*p*-verdier), vanskegrad (*b*-verdier) og mål på diskriminering (*a*-verdier)

Rekke-følge	Lytt (L) Les (R)	Format	Oppgavenavn	Oppgaven måler	*p*	*b*	*a*
1	L	**CI**	Gift shop 3	Forstå detaljer / setning	0,711	-0,728	2,237
2	L	**CI**	Lake activities 1	Forstå detaljer / setning	0,801	-1,278	1,504
3	L	**CI**	Rooftop 3	Forstå detaljer / setning	0,514	-0,082	0,93
4	L	**CP**	Hamburgers 1	Forstå detaljer / setning	0,634	-0,549	1,41
5	L	**CP**	Walking the dog 2	Forstå detaljer / setning	0,53	-0,160	0,967
6	L	**MCS**	School lunch	Forstå hovedinnhold / tekstkobling	0,361	0,593	1,207
7	L	**MCS**	Front seat	Forstå hovedinnhold / tekstkobling	0,617	-0,540	1,125
8	L	**MCS**	Race old boys	Forstå hovedinnhold / tekstkobling	0,418	0,378	1,021
9	L	**MCS**	Curious squirrel	Tolke og forstå / tekstkobling	0,662	-0,563	2,148
10	L	**MCS**	Headmaster's office	Forstå hovedinnhold / tekstkobling	0,377	0,568	1,052
11	L	**MCS**	New gloves	Forstå hovedinnhold / tekstkobling	0,433	0,398	0,728
12	L	**MCS**	Seed-spitting contest	Forstå hovedinnhold / tekstkobling	0,451	0,183	1,331
13	L	**MCL**	Make a difference	Tolk og forstå (1) / forstå hovedinnhold (2)	Snitt: 0,451 Full skår: 17,3%	-0,831 0,339 1,083	1,025
14	L	**OR**	Sports day	Forstå sammenheng	Snitt: 0,297 Full skår: 19,7%	1,769 0,500	0,59
15	L	**MA**	Schedule change	Finne informasjon / tekstkobling	Snitt: 0,517 Full skår: 13,9%	-1,849 -0,343 0,222 1,489	0,761
16	R	**CP**	Adventure book	Finne informasjon / setning	0,592	-0,529	0,802
17	R	**CP**	Girl birdhouse 2	Finne informasjon / setning	0,567	-0,330	1,013
18	R	**CD**	Landscape 2	Finne informasjon / tekstkobling	0,735	-0,864	1,902
19	R	**CD**	Shopping centre entrance 2	Finne informasjon / tekstkobling	0,247	1,112	1,295
20	R	**GF**	Water	Bruke grammatiske strukturer / setning	Snitt: 0,649	-1,534 -0,736	1,131

					Full skår: 35,9%	0,267	
21	R	**MCS**	Calling friends	Forstå hovedinnhold / tekstkobling	0,624	-0,505	1,414
22	R	**MCS**	Kid samaritan	Forstå hovedinnhold / tekstkobling	0,77	-1,215	1,29
23	R	**MCS**	Laugh challenge	Tolke og forstå / tekstkobling	0,544	-0,180	1,601
24	R	**MCS**	Polar opposites	Forstå hovedinnhold / tekstkobling	0,432	0,377	0,806
25	R	**MCM**	Animal groups	Forstå hovedinnhold, forstå detaljer / tekstkobling	Snitt: 0,539 Full skår: 33,4%	-0,884 0,488	0,989
26	R	**MCM**	Viking leisure 1	Tolke og forstå, forstå detaljer / tekstkobling	Snitt; 0,457 Full skår: 24,7%	-0,547 0,959	0,956
27	R	**Who**	Summer camp 11	Finne informasjon / setning	0,50	0,935	1,936
28	R	**Who**	Summer camp 12	Tolke og forstå / setning	0,45	0,441	2,016
29	R	**Who**	Summer camp 14	Tolke og forstå / setning	0,46	0,292	2,401
30	R	**Who**	Summer camp 6	Tolke og forstå / setning	0,45	0,543	1,697
31	R	**Who**	Summer camp 7	Tolke og forstå / setning	0,31	0,752	1,675
32	R	**WW**	Gardening	Bruke grammatiske strukturer / setning	Snitt: 0,558 Full skår: 31,0%	-0,558 -0,485 0,349	1,00

Tabell 12 gir en oversikt over alle oppgavene i prøven og viser til oppgaveformat, gjennomsnittlige *p*- og *b*-verdier og mål på diskriminering, *a*-verdi.

Tabellen viser at den letteste dikotome oppgaven (oppg. nr 2) svarte om lag 80% av elevene rett på, mens den vanskeligste dikotome oppgaven (oppg. nr. 19) svarte 24,7% rett på. Vi ser videre at i oppgave 15, den vanskeligste polytom oppgave, fikk 13,9% full skår.

Løsningsprosent (p) og b-verdier

Tabell 12 viser at prøven inneholder flest oppgaver med middels vanskegrad. Tabellene 13 og 14 gir en oversikt over antall lette og vanskelige dikotome oppgaver i prøven.

Tabell 13. Distribusjon av *p*-verdier, dikotome oppgaver (25 oppgaver) 2025

***p*-verdi i området**	**Antall oppgaver**
0,8 til 0,9	1
0,7 til 0,8	3
0,6 til 0,7	4
0,5 til 0,6	6
0,4 til 0,5	7
0,3 til 0,4	3
0,2 til 0,3	1
0,1 til 0,2	0

Tabell 14. Distribusjon av *b*-verdier, dikotome oppgaver (25 oppgaver) 2025

***b*-verdi i området**	**Antall oppgaver**
Under -1,5	0
-1,0 til -1,5	2
-0,5 til -1,0	7
0 til -0,5	4
0,5 til 0	6
1 til 0,5	5
Over 1	1

Tabellen viser at mange oppgaver har en middels vanskegrad, det vil si en løsningsprosent i området 0,4 til 0,6, og en *b*-verdi mellom -0,5 og 0,5. 11 av oppgavene i kohortprøven har løsningsprosent under 0,5, mens 16 oppgaver har en *b*-verdi over 0.

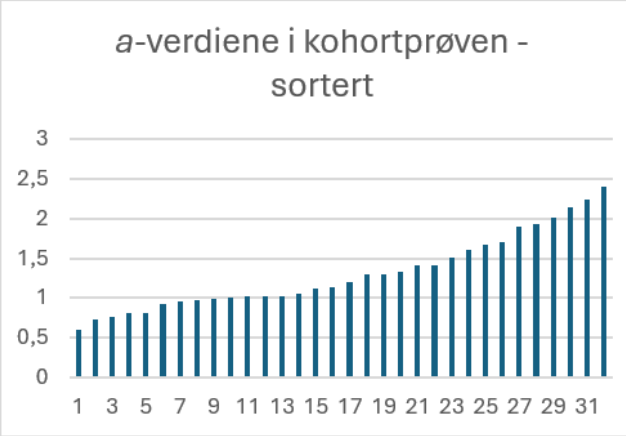
Diskriminering – a-verdi

En oppgave som diskriminerer godt, skiller godt mellom elever på ulike kompetansenivå, for eksempel mellom elever på mestringsnivå 2 og de på mestringsnivå 3. Når vi analyserer data i R vil Utdanningsdirektoratet at vi bruker GPCM-modellen (generalized partial credit model) der en ønsker at oppgavene skal ha et mål på diskriminering, en *a*-verdi, over 0,8. Tabell 12

viser *a*-verdien for hver av oppgavene i kohortprøven. Vi ser at alle oppgavene i kohortprøven, bortsett fra tre (oppgave 11, 14 og 15), har *a*-verdier over 0,8. Oppgaver 11 og 15, med *a*-verdier under 0,8 hadde *a*-verdier over 0,8 da de ble prøvd ut i 2024. Oppgave 14 er en polytom oppgave, med intern avhengighet, det vil si at elever har større sannsynlighet for å få poeng jo mer de får rett. Dette betyr at IRT analyse ikke alltid vil gi et klart bilde av denne oppgavetypen.

Figur 14 og tabell 15 viser hvordan *a*-verdiene på oppgavene i kohortprøven fordeler seg i prøven.

Figur 14. *a*-verdier på oppgavene NPENG05 2025

Tabell 15. Fordeling av *a*-verdier NPENG05 2025

***a*-verdier i området**	**Antall oppgaver**
Over 2,0	4
1,5 til 2,0	6
1,0 til 1,5	13
0,8 til 1,0	6
Under 0,8	3

Figur 14 og Tabell 15 viser at oppgavene i prøven diskriminerer gjennomgående godt. Ni av oppgavene har *a*-verdier under 1,0. Resten av oppgavene har verdier over 1 og vel så det.

Theta

Tabell 16 og Figur 15 oppsummerer theta i 5. trinns populasjonen. Denne figuren og tabellen er fra analyser der ankeroppgavene fra en enkeltårsanalyse er inkludert, men det bør merkes at

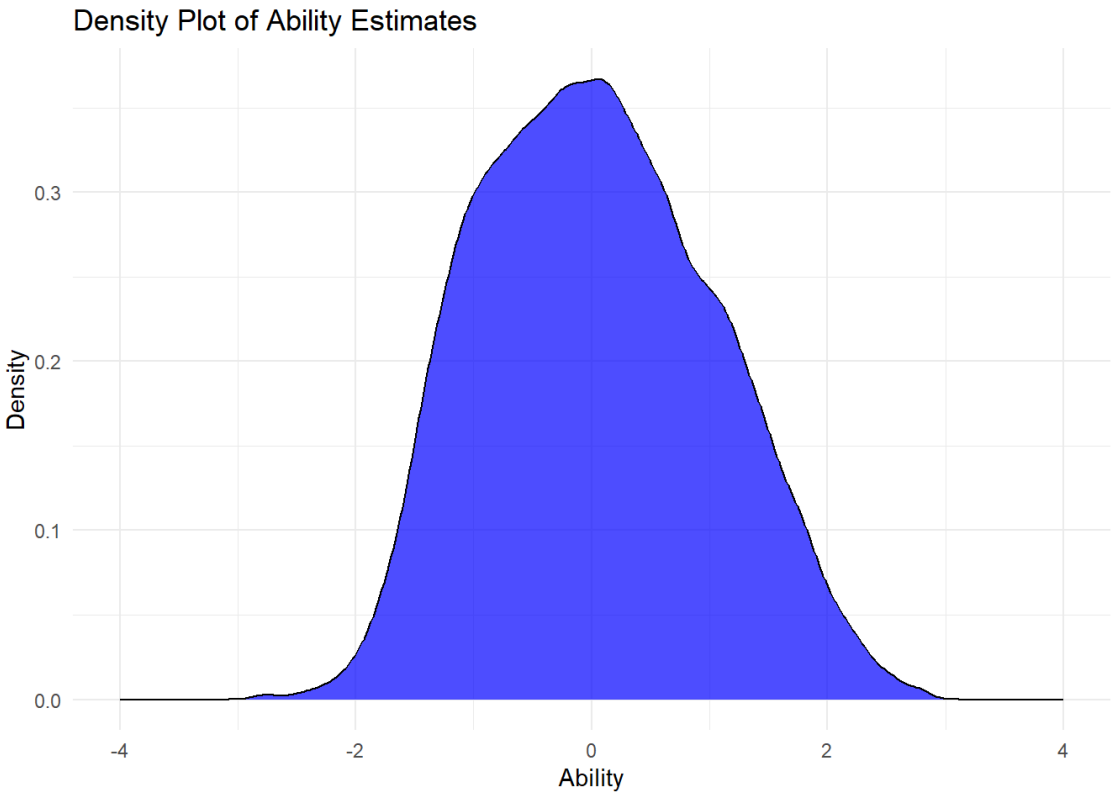
ingen elever får alle ankeroppgavene. Vi ser i Tabell 16 at distribusjonen av theta (ability) i 5. trinns gruppen varierer fra -2,8002 til +2,8197.

Tabell 16. Oppsummerende statistikk for theta 5. trinn 2025

Elever	Gjennom-snitt	Standard-avvik	Minimum	Median	Max
57010	0,0314	0,9794	-2,8002	-0,0102	2,8197

Variasjonen er framstilt grafisk i figur 15.

Figur 15. Distribusjon av theta i 5. trinns-populasjonen 2025

Vi ser at distribusjonen av theta i 5. trinns populasjonen er tilnærmet normalfordelt. Data fra prøven viser altså at det finnes elever som har svært lave ferdigheter i engelsk, og samtidig finnes det de med høye ferdigheter i engelsk. De aller fleste elevene har ferdigheter et eller annet sted mellom -1 og + 1.

2.3 Kjønn

Tabell 17 gir en oversikt over forskjellen i løsningsprosent/*p*-verdi på enkeltoppgaver og kjønn.

Tabell 17. Løsningsprosent – gutter og jenter

Rekke-følge	Lytt (L) Les (R)	Oppgavenavn	*p* gutter	*p* jenter	*Differanse gutter/jenter*
1	L	Gift shop 3	0,737	0,684	0,053
2	L	Lake activities 1	0,833	0,769	0,064
3	L	Rooftop 3	0,525	0,504	0,021
4	L	Hamburgers 1	0,660	0,608	0,052
5	L	Walking the dog 2	0,559	0,501	0,058
6	L	School lunch	0,380	0,342	0,038
7	L	Front seat	0,621	0,613	0,008
8	L	Race old boys	0,435	0,402	0,033
9	L	Curious squirrel	0,712	0,611	0,101
10	L	Headmaster's office	0,379	0,376	0,003
11	L	New gloves	0,463	0,404	0,059
12	L	Seed-spitting contest	0,502	0,399	0,103
13	L	Make a difference	Snitt: 0,442	Snitt: 0,459	Snittdifferanse: -0,017
14	L	Sports day	Snitt: 0,316	Snitt: 0,278	Snittdifferanse: 0,038
15	L	Schedule change	Snitt: 0,514	Snitt: 0,519	Snittdifferanse: -0,005
16	R	Adventure book	0,611	0,573	0,038
17	R	Girl birdhouse 2	0,588	0,545	0,043
18	R	Landscape 2	0,757	0,713	0,044
19	R	Shopping centre entrance 2	0,249	0,245	0,004
20	R	Water	Snitt: 0,659	Snitt: 0,638	Snittdifferanse: 0,021
21	R	Calling friends	0,629	0,619	0,01
22	R	Kid samaritan	0,772	0,767	0,005
23	R	Laugh challenge	0,555	0,532	0,023
24	R	Polar opposites	0,480	0,383	0,097
25	R	Animal groups	Snitt: 0,544	Snitt: 0,534	Snittdifferanse: 0,010
26	R	Viking leisure 1	Snitt: 0,460	Snitt: 0,455	Snittdifferanse: 0,005
27	R	Summer camp 11	0,247	0,237	0,01
28	R	Summer camp 12	0,354	0,375	-0,021
29	R	Summer camp 14	0,408	0,393	0,015
30	R	Summer camp 6	0,359	0,336	0,023
31	R	Summer camp 7	0,309	0,284	0,025
32	R	Gardening	Snitt: 0,558	Snitt: 0,558	Snittdifferanse: 0,00

Differansen mellom gruppene fins i kolonnen helt til høyre. De oppgavene som jentegruppen skårer høyest på, har en negativ verdi. Vi ser også at av de 32 oppgavene kohortprøven inneholder, gjør jentene det best på tre av oppgavene, mens guttene gjør det best på 29 av oppgavene. Det er ingen DIF på noe av oppgavene på kohortprøven 2025.

Tabell 18 viser forskjeller mellom gutter og jenter i gjennomsnittlig totalskår og løsningsprosent.

Tabell 18. Forskjeller mellom gutter og jenter i gjennomsnittlig skår og løsningsprosent

Gjennomsnittlige estimat					
	n	**Totalskår (44)**	**Lytting (21)**	**Lesing (23)**	**Løsnings-prosent**
Gutter	28683	22,80	10,82	11,98	0,529
Jenter	28327	21,79	10,22	11,56	0,489

En t-test understreker også forskjeller mellom gutter og jenter i 5. trinns populasjonen. Se Tabell 19. Vi ser at gjennomsnittlig råskår for guttene (22,80) og jentene (21,79) er vel 1 poeng i favør av guttene. Standardavviket er nesten likt i de to gruppene. Dette forteller oss at variasjonen i jentegruppen og guttegruppen er omtrent lik.

Tabell 19. Forskjeller mellom jenter og gutter på 5. trinn – t-test

Prøve	**Kjønn**	**Gjennomsnittlig antall rette svar**	**n**	**Standardavvik**	***t***	**Sig 2-tailed**
5. trinn	Gutter	22,80	28683	10,076	11,836	< 0,001
	Jenter	21,79	28327	10,280		

Tabell 20 viser at det er en signifikant forskjell mellom gutter og jenter i favør av guttene på lytteoppgavene. Guttene svarer i snitt rett på litt flere oppgaver enn jentene på prøven som en helhet. Når dette resultatet er signifikant, så betyr det at forskjellene sannsynligvis ikke er tilfeldige.

Tabell 20. Forskjeller mellom gutter og jenter i lytting og lesing – t-test

Prøve	Kjønn	Gjennomsnittlig antall rette svar - lytting	n	Standardavvik	*t*	Sig 2-tailed
NPENG 05 2025	Gutter	10,82	28683	4,890	14,274	< 0,001
	Jenter	10,22	28327	5,120		
		Gjennomsnittlig antall rette svar - lesing	**n**	**Standardavvik**	***t***	**Sig 2-tailed**
	Gutter	11,98	28683	5,811	8,462	< 0,001
	Jenter	11,56	28327	5,773		

2.4 NP engelsk for 5. trinn 2025 – oppsummering

Tidligere i rapporten har vi fokusert på hvordan Nasjonal prøve i engelsk for 5. trinn fungerte i 2025. Vi har sett på hovedresultat, ulike oppgaveformat og kjønnsforskjeller. I all hovedsak har vi konkludert med at prøven ser ut til å fungere bra for målgruppen. Nærere bestemt

- Den nasjonale prøven i engelsk for 5. trinn 2025 måler lytting og lesing.
- Kohortprøven måler et utvalg av kompetansemål i læreplanen.
- Prøven er reliabel. Reliabilitetskoeffesienten er 0,911.
- Prøven diskriminerer godt mellom elevene. Gjennomsnittlig *a* for hovedprøven er 1,34.
- Prøven skiller relativt godt mellom elever på ulike ferdighetsnivå.
- Både de dikotome og de fleste polytome oppgavene ser ut til å fungere greit.
- Guttene skårer høyere enn jentene.
- Forskjellen i vanskegrad fra pilotering til reell prøve er relativt liten. Gjennomsnittlig *p*-verdi etter pilotering var 0,51. Data fra den nasjonale prøven viser en gjennomsnittlig *p*-verdi på 0,5. Det betyr at den nasjonale prøven er 1 prosentpoeng vanskeligere enn utprøvingsdata indikerte.

- Når en prøve skal tilpasses så ulike elevgrupper som de som representerer mestringsnivå 1, 2 og 3, må det bli slik at mange oppgaver er vanskelige for elever på mestringsnivå 1 og mange oppgaver er lette for elever på mestringsnivå 3. Ideelt sett ønsker vi å inkludere i prøven noen få flere oppgaver som passer bedre for elever med resultat på mestringsnivå 1 og 3. Dette er et mål, og data viser at vi har klart dette målet ganske bra i år, men det er viktig at det fortsetter.

UNIVERSITAS
BERGENSIS